

Vragen van het lid de heer mr. drs. A.P.M. Vissers RA te Heerlen van 29 november 2024 en de antwoorden daarop

1. Waarom heeft het bestuur in de ontwerpverordening accountantsorganisaties een wijziging opgenomen van de VGBA die helemaal niets met accountantsorganisaties te maken heeft?

Antwoord:

Deze wijziging is in de Ontwerpverordening accountantsorganisaties 2025 opgenomen, omdat het een kleine aanpassing betreft van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Dit volgt uit de Aanwijzingen voor de regelgeving die bepalen dat een regeling (een verordening) alleen door een regeling van gelijke orde kan worden gewijzigd. De aard en omvang van de wijziging zijn niet zodanig dat een separaat wijzigingsvoorstel van de VGBA op grond van de Aanwijzingen voor de regelgeving gerechtvaardigd zou zijn.

2. Wat zijn de nieuwe inzichten die ertoe nopen de VGBA te wijzigen en waarom staan deze niet genoemd in de toelichting?

Antwoord:

De nieuwe inzichten die ertoe nopen de VGBA te wijzigen, betreffen het mogelijk maken dat het bestuur van de NBA standaarden voor kwaliteitsmanagement vaststelt. Dat staat ook zo in de toelichting op de ontwerpverordening.

3. Hoe kunnen dit nieuwe inzichten zijn waar het bestuur al twee-en-een-half jaar geleden geweest is op zijn onbevoegdheid NVKS vast te stellen en dit inzet is van een in 2022 ingediende tuchtklacht tegen een bestuurslid en onderwerp van een handavingsverzoek uit 2022?

Antwoord:

In uw vraag lijkt de veronderstelling besloten te liggen dat wij uw standpunt over onze bevoegdheid om de Nadere voorschriften kwaliteitssystemen (NVKS) vast te stellen delen en ons verenigen met de door u aangevoerde gronden in de tuchtklacht tegen een voormalig lid van ons bestuur en uw handavingsverzoek. Dat is echter niet het geval en wij zien dan ook geen mogelijkheid om op uw vraag een antwoord te geven, anders dan de antwoorden die wij op de vragen hiervoor gaven.

4. Waaruit leidt het bestuur af dat het regels kan stellen aan private ondernemingen en overheden (accountantskantoren en accountantseenheden) niet zijnde accountantsorganisaties met name ter zake van kwaliteitsmanagement c.q. kwaliteitsbeheersingsmaatregelen c.q. een kwaliteitssysteem daar waar art. 19 lid 5 Wab dit expliciet uitsluit?

Antwoord:

In zoverre de Wet op het accountantsberoep niet de mogelijkheid laat om bij verordening regels te stellen aan (accountants)organisaties, leggen wij de verplichtingen ten aanzien van kwaliteitsmanagement en kwaliteitsbeheersingsmaatregelen op aan accountants.

Eenzijds is de accountant die eindverantwoordelijk is voor kwaliteit, dan wel zijn de accountants die (in meerderheid) deel uitmaken van het orgaan dat eindverantwoordelijk is voor kwaliteit op grond van de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement (NVKM), gehouden de door ons aan te wijzen standaarden voor kwaliteitsmanagement toe te passen. Anderzijds mogen individuele accountants niet werkzaam zijn bij een kantoor waarover signalen bestaan

dat in dit kantoor deze standaarden niet goed worden toegepast en daarop niet adequaat wordt gereageerd.

Bij het toepassen van haar bevoegdheid tot het stellen van nadere voorschriften houdt het bestuur zich hiermee aan de bepaling van artikel 19, vijfde lid, van de Wet op het accountantsberoep.

5. Waaruit leidt het bestuur af dat de ledenvergadering bij verordening aan private ondernemingen, accountantskantoren dan wel aan accountants een verzekeringsplicht kan opleggen?

Antwoord:

Op grond van de Wet op het accountantsberoep is de ledenvergadering verplicht om een verordening vast te stellen over de onafhankelijkheid, het stelsel van kwaliteitsbeheersing en de integere bedrijfsvoering van accountantsorganisaties.

Ons voorstel aan de ledenvergadering om in de Verordening accountantsorganisaties 2025, net als in de nu geldende Verordening accountantsorganisaties, een verzekeringsplicht voor accountantsorganisaties op te nemen, moet worden gezien in het kader van de regels ten aanzien van het stelsel van kwaliteitsbeheersing van een accountantsorganisatie.

Voor zover u met uw vraag ook doelt op de verzekeringsplicht zoals die thans is opgenomen in de NVKS, vormt de wettelijke taak om een goede beroepsuitoefening door accountants te bevorderen daarvoor de grondslag. Deze verzekeringsplicht zal worden opgenomen in Standaard voor Kwaliteitsmanagement 3N. De eindverantwoordelijke voor kwaliteit van een accountantskantoor zal op grond van de NVKM dit moeten inregelen.

6. Waaruit leidt het bestuur af dat anders dan bij wet ingegrepen kan worden in de contractvrijheid van burgers en private ondernemingen?

Antwoord:

Zonder een nadere toelichting is het ons niet duidelijk wat u met deze vraag bedoelt.

7. Is het bestuur bekend met Richtlijn 2018/958/EU?

Antwoord:

Ja.

8. Begrijpt het bestuur dat voor iedere regeling en wijziging van een beroepsregeling inclusief beroepstitel, niet zijnde een keuzevrije verplichtende bepaling van Unierecht, een voorafgaande proportionaliteitstoets vereist is, evenals een regelmatige evaluatie?

Antwoord:

Wij zijn bekend met de inhoud van de door u aangehaalde richtlijn.

Overigens wijzen wij u in dit kader graag op de brief van de minister van Economische Zaken en Klimaat van 9 juni 2023 (TK 2022-23, 21 109, nr. 261).

9. Waarom heeft het bestuur deze proportionaliteitstoets niet doorgevoerd voor de ontwerpverordeningen?

Antwoord:

Onder verwijzing naar de hiervoor genoemde brief van 9 juni 2023, zijn wij in afwachting van wetgeving waarmee Nederland concreet uitvoering geeft ten aanzien van het te bereiken resultaat van de door u genoemde richtlijn. Wij hebben dan ook nog geen expliciete overwegingen aan de evenredigheid gewijd in de toelichting op de ontwerpverordening zoals wij die voor vaststelling hebben voorgelegd aan de ledenvergadering, maar de evenredigheid van de regelgeving is zeker een onderdeel geweest van de voorbereiding. Wij hebben daarbij geconcludeerd dat de regelgeving die wij met de ontwerpverordeningen voor vaststelling voordragen, evenredig is.

Het is uiteraard aan de ledenvergadering om, ook gelet op artikel 19, vierde lid, van de Wet op het accountantsberoep, te besluiten of zij de regelgeving die wij met de ontwerpverordening voorstellen, ook evenredig vindt.

10. Begrijpt het bestuur dat zijn verwijzing naar besluiten van een privaatrechtelijke organisatie volstrekt onvoldoende is als motivering van een wijziging van een wettelijke regeling (Verordeningen of Nadere Voorschriften)?

Antwoord:

Eerder antwoordden wij al op een vergelijkbare vraag dat de motivering van voorgestelde regelgeving niet uitsluitend kan worden gedragen door een verwijzing naar een verplichting die voortvloeit uit het lidmaatschap van de NBA van een internationale, privaatrechtelijke organisatie. Regelgeving dient altijd voort te vloeien uit een wettelijke taak van de NBA. Wij menen wel dat het de NBA binnen de kaders die de wet geeft, vrij staat om met voorgestelde regelgeving de verplichtingen na te leven die voortvloeien uit het lidmaatschap van een internationale, privaatrechtelijke organisatie casu quo IFAC.

11. Welk dringend probleem probeert het bestuur op te lossen met de wijziging van de algemene contributieverordening, als geen inhoudelijke wijziging beoogd is.

Antwoord:

Contributiegroep Z vormt in feite het spiegelbeeld van de contributiegroep voor accountants in business (Contributiegroep L). Accountants die in die Contributiegroep L worden ingedeeld, verrichten wel werkzaamheden, maar niet als openbaar accountant of intern of overheidsaccountant.

Logischerwijs dient dus te gelden dat alleen accountants die niet kunnen worden ingedeeld in de contributiegroep voor openbaar accountants of intern of overheidsaccountants én geen werkzaamheden verrichten in aanmerking komen voor indeling in contributiegroep Z. Verricht een accountant immers wel werkzaamheden, dan behoort deze te worden ingedeeld in Contributiegroep L. Het was een lang gekoesterde wens van ons om aan de ledenvergadering voor te stellen dit expliciet kenbaar te maken.

Overigens merken wij op dat het onderscheid tussen openbaar accountants, intern en overheidsaccountants en accountants in business is ingevoerd met de Verordening gedragscode (VGC). Dat onderscheid is later ook na de intrekking van de VGC in de regelgeving gehandhaafd. Bij de invoering van de VGC is ten aanzien van accountants in business toegelicht

dat het bij het verrichten van werkzaamheden gaat om het verrichten van werkzaamheden in een functie.

12. Is het bestuur bekend met het duplicatieverbod, het Unierechtelijke verbod, bepalingen uit EU-Verordeningen om te zetten in nationaal recht en het nationale duplicatieverbod, het verbod regels uit hogere regelgeving te dupliceren in lagere regelgeving?

Antwoord:

Wij zijn bekend met artikel 288 van het Verdrag inzake de werking van de Europese Unie en artikel 21, tweede lid, van de Wet op het accountantsberoep.

13. Waarom denkt het bestuur dat de ledenvergadering middels de Vio bepalingen uit Verordening 2014/537/EU kan dupliceren in nationaal recht?

Antwoord:

Zonder een nadere toelichting is het ons niet duidelijk waarom u meent dat wij met de Ontwerpverordening tot wijziging van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), regelgeving voorstellen die reeds in Europese- of nationale regelgeving is opgenomen.

14. Waaruit leidt het bestuur af dat het een geldige motivering voor een wijziging van een verordening is, te verwijzen naar de Revisions to the Definitions of Listed Entity and Public Interest Entity in the Code (Final pronouncement April 2022) een statusloze tekst van een privaatrechtelijke organisatie?

Antwoord:

Wij verwijzen korthedshalve naar ons antwoord op vraag 10 hiervoor.

15. Waaruit leidt het bestuur af dat de ledenvergadering een Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen, houdende heffingen voor kantoortoetsen, kan vaststellen?

Antwoord:

Wij wijzen u erop dat u in de aanhef van uw brief aangeeft dat de vragen die u stelt, gelden ter voorbereiding op de bijeenkomst van de ledenvergadering op 9 december 2024.

Voor die bijeenkomst wordt echter geen besluitvorming voorgesteld ten aanzien van de Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen. Voor het antwoord op uw vraag volstaan wij dan ook met een verwijzing naar artikel 30, tweede lid, van de Wet op het accountantsberoep. De ledenvergadering heeft daar invulling aangegeven met de vaststelling van de Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen.

16. Waaruit leidt het bestuur af dat de ledenvergadering bij verordening deelnemersbijdragen kan vaststellen voor deelname aan de praktijkopleiding aan kandidaten niet-accountants?

Antwoord:

Voor de bijeenkomst van de ledenvergadering op 9 december 2024 wordt evenmin besluitvorming voorgesteld ten aanzien van de Verordening op de geldelijke bijdragen praktijkopleidingen. Voor het antwoord op uw vraag volstaan wij dan ook met een verwijzing naar artikel 47, tweede lid, onderdeel e, van de Wet op het accountantsberoep. De ledenvergadering

heeft daar invulling aan gegeven met de vaststelling van de Verordening op de geldelijke bijdragen praktijkopleidingen.

17. Waaruit leidt het bestuur af dat het examengelden kan heffen voor het examen Gedrags- en beroepsregels voor buitenlandse beroepsbeoefenaren?

Antwoord:

Voor de bijeenkomst van de ledenvergadering op 9 december 2024 wordt evenmin besluitvorming voorgesteld ten aanzien van de Verordening examengelden Nederlands recht en examen gedrags- en beroepsregels.

Voor het antwoord op uw vraag volstaan wij dan ook met een verwijzing naar artikel 19, tweede lid, onderdeel l, van de Wet op het accountantsberoep. De ledenvergadering heeft daar invulling aan gegeven met de vaststelling van de Verordening examengelden Nederlands recht en examen gedrags- en beroepsregels. Tevens verwijzen wij naar de voorgestelde bepaling op dit vlak in de Wijzigingswet accountancysector.

18. Ziet het bestuur in bovenstaande en de tuchtklacht die ingediend is tegen de accountant van de NBA wegens de controle van de jaarrekeningen van de NBA 2022 en 2023 aanleiding op te stappen?

Antwoord:

Nee.

19. Is het bestuur bekend met de Aanwijzingen voor de regelgeving?

Antwoord:

Ja.

20. Onderschrijft het bestuur het daarin beschreven rechtsstatelijk principe dat normering van gedrag slechtst in Algemeen verbindende voorschriften en beleidsregels dient te worden vastgelegd en dat meer in het bijzonder de Wet slechts Verordeningen en Nadere voorschriften kent?

Antwoord:

Vanzelfsprekend onderschrijven wij rechtstatelijke principes zoals die zijn neergelegd in voor ons verbindende regelgeving. De Aanwijzingen voor de regelgeving bevatten – kort gezegd – instructies voor het opstellen van regelgeving. Rijksbreed worden die instructies verplicht nageleefd en ook de NBA houdt zich er zo mogelijk aan.

Rechtstatelijke principes kunnen daarin zijn beschreven, maar de Aanwijzingen vormen in die zin geen rechtsregels. Het is ons dan ook niet duidelijk wat u met uw vraag bedoelt.

21. Begrijpt het bestuur dat er in een rechtsstaat geen ruimte is voor Handreikingen van het bestuur van een openbaar lichaam?

Antwoord:

Een handreiking wordt uitgebracht als blijkt dat er behoefte bestaat aan een nadere uitleg op de toepassing van regelgeving in een bepaalde situatie. Hierbij wordt de regelgeving (wetten,

verordeningen en nadere voorschriften) in onderling verband geplaatst. Een accountant die deze aanwijzingen niet toepast, moet erop voorbereid zijn om uit te leggen hoe niettemin is voldaan aan de verplichtingen, basisprincipes en essentiële werkzaamheden uit wet- en regelgeving, die nader zijn behandeld in de handreiking. Een handreiking heeft niet dezelfde status als beroepsreglementering. Zonder een nadere toelichting op uw standpunt dat er voor ons geen ruimte zou zijn om handreikingen vast te stellen, kunnen wij deze niet beantwoorden.

22. Begrijpt het bestuur dat de kwaliteit van zijn Handreikingen erbarmelijk is, deze buiten het domein van de bevoegdheid van de NBA reiken en dat ook daarom deze zonder uitzondering moeten worden ingetrokken?

Antwoord:

In uw vraag lijkt de veronderstelling besloten te liggen dat wij uw standpunt delen over de kwaliteit van de handreikingen en onze bevoegdheid om deze vast te stellen. Dat is echter niet het geval en wij zien dan ook geen mogelijkheid om op uw vraag een antwoord te geven.

Uit reacties van diverse partijen op recent geconsulteerde concepten van handreikingen, kan het bestuur overigens niet anders begrijpen dat de handreikingen van goede kwaliteit zijn en door de praktijk worden gewaardeerd. In de reactie op vraag 21 is uitgelegd wat handreikingen zijn, en waarom het voor het bestuur niet duidelijk is waarom zij dergelijke, door de praktijk gewaardeerde uitleg, niet zou mogen geven. Het bestuur ziet in uw vraag geen aanleiding handreikingen in te trekken.

23. Ziet het bestuur uit bovenstaande aanleiding de ontwerpverordeningen geagendeerd voor 9 december 2024 in te trekken?

Antwoord:

Nee.